

वा० रा०

॥ ५२ ॥

पराक्रमात् धैर्यात् दर्शनं स्वसंमतं धर्मरहस्यं अनुशास्य उपदिश्य तां जननीं प्रदक्षिणं कृत्वा हृदि चकार गंतुं मनश्चकारेत्यर्थः ॥ ६४ ॥ इति रामाभिरामेश्रीरामीये रामायणति
लके वा० अ० एकविंशः सर्गः ॥ २१ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ अथ रामः सौमित्रेः कैकेयीविषयं रोषं शमयतीत्याह ॥ अथेति ॥ व्यथया रामस्य रा
ज्यहानिजन्यया सविशेषं रामेष्टजनांतरापेक्षयेति शेषः ॥ अमर्षितं प्राप्तासहनं ॥ विस्फारणं विस्तारः ॥ १ ॥ आसाद्य अभिमुखीकृत्य धैर्येण सत्वं चित्तं अविकारित
याधारयन् प्रकटयन् ॥ २ ॥ किमुवाचेत्यत्राह निगृह्येति ॥ रोषं पित्रादिवधहेतुं ॥ अवमानं वनप्रवासनरूपं निरस्य शत्रुकृतत्वाभावात् उत्तमं हर्षं सत्यपालनेन पितुः पुण्य

प्रसादयन्नरवृषभः समातरं पराक्रमाज्जिगमिषुरेव दंडकान् ॥ अथानुजं भृशमनुशास्य दर्शनं चकार तां हृदि जननीं प्रदक्षिणं ॥ ६४ ॥
इत्यार्षे वा० रा० आ० अ० एकविंशः सर्गः ॥ २१ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ अथ तं व्यथया दीनं सविशेषममर्षितं ॥ सरोप
मिव नागेंद्रं रोषविस्फारितेक्षणं ॥ १ ॥ आसाद्य रामः सौमित्रिं सुहृदं भ्रातरं प्रियं ॥ उवाचे दंस धैर्येण धारयन् सत्वमात्मवान् ॥ २ ॥ निगृ
ह्य रोषं शोकं च धैर्यमाक्रम्य केवलं ॥ अवमानं निरस्यैनं गृहीत्वा हर्षमुत्तमं ॥ ३ ॥ उपकृतं यदेतन्मे अभिषेकार्थमुत्तमं ॥ सर्वे निवर्तय
क्षिप्रं कुरु कार्यं निरव्ययं ॥ ४ ॥ सौमित्रे योऽभिषेकार्थं मम संभारसंभ्रमः ॥ अभिषेकनिवृत्त्यर्थे सोऽस्तु संभारसंभ्रमः ॥ ५ ॥ यस्यामद
भिषेकार्थं मानसं परितप्यति ॥ मातानः सायथानस्यात्सविशंका तथा कुरु ॥ ६ ॥ लोकसिद्धिजं हर्षं ॥ ३ ॥ तादृशहर्षसिद्ध्यर्थमेव हेलक्ष्म
ण अभिषेकप्रयोजनकं निवर्तय ॥ कार्यं वनगमनोपयुक्तं ॥ ४ ॥ तदेवाह ॥ सौमित्रे इति ॥ संभारसंपादनाय यः संभ्रमस्त्वेता साभिषेकनिवृत्त्यर्थेस्तु वनगमनपरि
करसंपादनायास्त्वितियावत् ॥ ५ ॥ किंच यस्यामदभिषेकार्थं मदभिषेकनिवृत्तौ ॥ अर्थशब्दो निवृत्तिवचनइह ॥ अर्थोऽभिधेयैवस्तु प्रयोजननिवृत्तिष्वित्यमरः ॥ सवि
शंका कथमयं वने स्थास्यतीति शंकया सदुःखा ॥ तथा कुरु ॥ अल्पेनैव कालेन रामं द्रष्टासि पित्राज्ञाभंगश्चातिनिन्द्यइत्यादिवाक्यैरिति शेषः ॥ यद्वा यस्याः कैकेय्याः ॥ नो
माता कैकेयी सशंका अयं वनं न गमिष्यतीति शंका सहिता ॥ ६ ॥

अ० का०

॥ ५२ ॥